

Sætervannet i Snilfjord

SOMMERKVELD VED SÆTERVANNET

AV HARALD LANGHELLE

Det er kveld. Mot vest luer himmelen i rødt og gull over fjelltoppene. For en stund siden seg solen ned bak kammen der vest, men ennå lyser det av den bak en skybanke som har samlet sig derute. Lyset skyter op underifra og brytes mot skyene. Lange, lysende strålebunter skyter iværet og forsvinner igjen. Det er en stadig skiften av lys og farve, av form og utseende, og lysrefleksen fra skyene buktet sig som en glitrende slange henover det mørke fjellvann.

For hvert lite bølgeskulp hopper lyset op og ned, op og ned. Lysstripen trekker sig sammen og vider sig ut igjen for hver krusning av vannspeilet.

Det går en stund — kort eller lang, hvad vet jeg? Her henger man ikke i klokkestrengen. Er det først ferie så la det være ferie tilgagns. — Det går en stund, så slukner den glitrende fakkel over fjellkammen. Gullglansen forsvinner, men ennå luer vesthimmelen i rødt, og vannet farves som om det var av blod.

Jeg sitter på en liten odde og fisker. Stangen har jeg satt fast, så jeg har god tid til også å passe andre ting, enn selve fisket. — Korken dupper sagte op og ned på bølgene. Av og til er der en liten bevegelse å merke. Korken begynner å dirre så smått. Da er det en ørret der nedenunder som er fremme og snuser på agnet. Den er nok litt forbauset over å få kveldsmaten hengt like ned foran gapet på en slik måte. Litt mistenksom er den også kanskje.

Den går rundt og snuser på agnet en stund, så tar den så løselig fatt i det og begynner å hale, smått og forsiktig; da arbeider korken sig frem mot bølgene som en liten dampbåt. Så plutselig glir korken under, og jeg slenger op. Stangen bøier sig og den feite, glinsende ørret glir i en bue over hodet på mig og havner etsteds oppe i lyngen. Den synes ikke nettop å like forandringen. Den spreller og vrir sig, og hadde den mål og mele, så brølte den vel av full hals. Men skrike kan ikke fisken. Og det er kanskje best slik. Hadde fisken mål og mele, og der var dødsskrik og spetakkel for hver glinsende ørret som blev slengt på land, da blev det pokker til hyl rundt Sætervannet ikveld. For her ligger vi fire mann sterk og drar op den ene fisken efter den annen. Det ene øieblikk svømmer den rundt dernede og lurert på kveldsmat, i neste øieblikk ligger den stille og livløs ved siden av de andre på hanken, og den er nærmere steikepannen enn den noengang har drømt om.

Jeg slenger ut igjen. Atter vugger korken på bølgene, langt derute. Stangen settes fast igjen. Så fyr på snadda, og jeg ser mig rundt. Over en liten knaus kan jeg av og til se toppen av en annen stang, som også gang på gang står spent i bue når fisken slenges op. Også derborte farer med regelmessige mellomrum en smellfeit ørret fra vannet, gjennom luften, for tilslutt å havne på en hank sammen med mange andre. Og enda lenger borte ved vannet vet jeg at to mann til har det travelt med den samme prisverdige beskjeftigelse.

Det er riktignok slik at det likesom ikke er riktig fint å fiske med mark. En kollega, som skriver bøker om lakser og lorder, har visstnok også skrevet etsteds at en riktig sportsfisker

aldri fisker med annet enn sluk eller flue. Og det kan godt være noe i dette. Og opriktig talt, hadde jeg båt så prøvet jeg nok både oter og sluk her i vannet ikveld, for det blåser en fin liten fluevind. Men båt, se det har det ikke vært heroppe siden den gang da salig Noah med «Arken» seilte forbi på sin eventyrlige ferd. Og forresten kan det nu være som det vil, enten det sportsmessig er forsvarlig å fiske med mark eller ikke, ett er dog sikkert: det å fiske med stang er et langt mere filosofisk fiske, enn den stadige kastingen med flue noengang kan bli.

Fisker man med stang og mark og man først har slengt agnet ut, så ligger korken der og dupper og dupper, og er ikke fisken altfor besatt til å bite så kan man selv gi sig tid til å filosofere over mangt og meget.

Man kan få tid til å se på fjellene som rødmer i kveldsolen. Man kan la blikket følge en heire som skrikende skyter avsted langt oppe i luften, og man kan sette sig på en tue og studere både maur og mygg.

Nu kommer der for eksempel en mygg og setter sig på armen min. Den rusler rundt en stund med øinene på stilker. Den lange sugesnabelen flytter sig hit og dit, mens den leter etter det sted på armen som den tror egner sig best for en liten blodoverføring. Den finner stedet, og snabelen synker langsomt gjennom huden.

Den får hull på huden og begynner blodoverføringen. Den lille myggekroppen begynner å bli korpulent. Den pumper sig selv full av varmt, rødt blod, og snart er den fylt så den skinner helt rødt. Den ser tilslutt ut som et rødt, skinnende ballonghylster.

Nu kan det være nok. Og plutselig slår jeg til; og se — der er ingen mygg mere. Bare en liten flekk på armen viser hvor et levende vesen for et øieblikk siden levet i fråtseri og overflod.

En slik mygg er igrunnen et kirurgisk mesterverk. Hvilken kirurg har f. eks. så skarpe kniver og så tynne nåler, som myggens lange bøielige snabel? Og hvilken læge har så fine sprøiter, og på hvilket sykehus kan en blodoverføring lages så flott og forholdsvis smertefritt som den en mygg kan lage?

Det er morsomt å studere en mygg, ja gjerne to, men det er ikke fullt så morsomt når mygg i flokkevis kommer flyvende for å drive sine videnskapelige eksperimenter med blodoverføring fra en selv. Det hjelper jo endel å røke, men sannelig ser det ut til at venner sig til tobakken også. Det merkelige er igrunnen at man aldri blir klar over hvor myggen kommer fra. Best som man tror at man er helt fri for den, så hører man plutselig et mangetonig: s-s-s-s-s-s-s-s — og så er hele banden over en før man kan snu sig rundt. Og hvor mange man enn slår ihjel, så synes der å være like mange igjen for det.

— — — — —
Så, nu er korken under igjen og har visstnok vært det en hel stund. Op med stangen og inn på hanken med fisken, og så ut med kroken igjen. Tvi! . . . . Jeg spytter på marken før jeg slenger. Det gir fiskelykke det. Nu er det klart. Neste mann til barbering.

Og mens korken langsomt dupper op og ned på bølgene setter jeg mig ved en furulegg og roter litt i en maurtue for å høre hvordan innbyggerne der er tilfreds med tilværelsen.

Harald Langhelle.